

der week, als het
id van alle vleesch
hen zoon weer tot
n. En dat Hij op
dát is bewijs van
elijke koning van
nschen maat.
rechter. Hij maake
r de menschen.
Hij geeft Zijn een
i-meetbaarheid een
a ook dien mensche
naat, naar de orde
Toen Christus op
van Psalm 31 op
tr, in uwe handen
was dit lied Zijn
slied. 7) Dit blijkt
n dien psalm op
rijdt mij, Heere
tus dus die eerste
de dagen-zijner
bevrijding m
Hij in de hang
est van den vol
teest van den vol
t Hij nu ook in
verlating aan he
lijden in de ma

stonds, als Hij
en, den geest geef
moment van aan
zus Christus, zeg
de vroolijkheid
s Jezus Christus
helsche pijn in
dat andere woord
a psalm voor zich
mijne tijden
z. de dingen van
n-dingen. Mijn lot
gevalen, zus en
igen en termijnen
nijn tijd.
n naar dit woord
e en in tijd m
m wordt gegeven
aarde: Hij noem
n tijd: Hij word
it de dagen naar
ra kuriaké: een
i Christus-Kon
an door dien God
eigen soevereine
eigen hand Hem
d.
oudste tijden aan
bathis-heerlijkheid
k den mensche
a hebben in een
s menschen.

blik van Christus
van zijn hemel
hrift, wanneer zi
van het kind der
ebaard heeft naar
gt de Schrift om
nder Satans drijf
t God en tot Zijn
n deze hemel
eden Vrijdag
us geschiedt nie
ien wij bijzonde
angt feitelijk aan
ukken" immer
u troon" wijst op
en, om aan des
reerst op wat aan
ze Heiland uitge
h. 19:30, riep Hij
Vader, in uw
Luc. 23:46. Toen
te grijpen. Maar
gen weg, en aan
43.

Heilands recht
de zij het begi
tsneming op des
daarom worden
deze wegrukking
rhonden: alle drie
vormen één ge
wanneer men m
t gesproken ach
oorle, en opvaat
vorden, doch dal
len van 's Heere
ereerst wordt m
n sterven. Slecht
kking van weg
helvaart steeg de

acht wel te geven
ng van Zijn Lijden
ng des Heeren 20
254.

Want immers, hieruit blijkt, dat hetgeen op dien
eersten weekdag-paschdag is geschied, niet
alleen een voorbereiding is van de vol-
komen hemelvaart op „hemelvaartsdag”,
doch óók vervolg en vrucht van de aan-
vankelijke hemelvaart op „Goeden Vrijdag”.
De tweede Adam, die rechtvaardige, komt om
zijn loon: de apodosis. „Apodosis” is immers: uit-
keeren van wat naar recht verschuldigd
is. En God is aan den tweeden Adam schuldig.
Hij is Hem schuldig, wat Hij in den aanvang
aller tijden vrijwillig heeft beloofd als loon voor
een menschenleven, dat in het aan den mensch ge-
zelle continuüm van tijd de offerande der gehoor-
zaamheid zou brengen zonder breking of onder-
breking.

En daarom komt op Paschen die „apodosis”. Zij
komt, en zij is zóó volkomen goed en gaaf, en zóó
beantwoordt zij aan het recht van God, dat Chris-
tus zelfs tot Heer wordt van den tijd. Hij mag
de Heer zijn van Zijn dagen. En van de onze. In
Gods handen wáren Zijn tijden; zij blijven het
ook. Hij komt in het licht op dezen Zijnen eigen
dag, den eersten dag der week.

Hieruit vloeit voort — en het is geloofs-vóór-
oordeel, dat hier spreekt, dat de keuze van den
dag, waarop de Christus op zal staan, bepaald is
door het recht, en tevens daaraan uitdruk-
king geven wil. Het was dat recht van God,
dat Christus op liet staan, niet op den sabbath
van de Joden, noch op den Vrijdag van Zijn
dood, maar op den eersten weekdag, als het be-
gon te lichten. De Joden strekken zich weer tot
hun arbeid: hun werkdag is er weer, ze zullen
werken zonder den gehaten Nazarener. Maar God
de Vader kondigt nu de rust af; de werkdag van
de Joden van gister — de kinderen van Abraham
alleen als vader van hun vleesch — wordt tot
rustdag voor de christenen van morgen — de kin-
deren van Abraham als vader der geloovigen.

Zoo is het op dien eersten dag der week, die
Paschdag heet.

En van het toen den mensch gegeven recht, om
de dagen te noemen naar den mensch, den Zoon
des Menschen, is nu op Patmos verkondiging ge-
schied: de Kurios Christus komt op Zijn heer-
dag, Zijn heir-dag tot het leeren en tot het strijden.

Ik kijk mijn kalender nog eens aan: mijn Heer
en God en — Broeder heeft hem ingericht.

K. S.

KERKELUK LEVEN

Christus, een „niet-deug”.

Tusschen een „niet-deug” en een „deug-niet” is
inderdaad verschil, ook voor het besef van de
lezers van „Paedagogisch Tijdschrift” voor het
Christelijk Onderwijs, „orgaan van de Vereeni-
ging voor Christelijke paedagogiek”, hoofdredac-
teur Prof. Dr J. Waterink. Maar zelfs met hun
misschien nog wat vage notitie omtrent dit onder-
scheid voor oogen, zullen ze — naar ik hoop —
voor een deel zich onwennig hebben gevoeld, toen
in hun orgaan hun voorgerekend werd, dat hun
Heer en Heiland, hun in het vleesch gekomen
God, volgens mathematisch-preciese wetten wel
een „niet-deug” moet zijn geweest, Jezus de zoon
van Maria-Jozef.

Jezus Christus, een niet-deug alsoo.

De rekenmeester, die dat zoo becijferd heeft in
het „Paedagogisch Tijdschrift”, christelijk orgaan,
is Dr M. C. Schuyten, Antwerpen. Zijn artikel is
opgenomen in het Augustus-September-nummer
1935 (28e jrg., afl. no. 4-5). Het tijdschrift is uit-
gave van de N.V. Dagblad en Drukkerij „De Stan-
daard”, Amsterdam.

De schrijver heeft zijn bijdrage getiteld: „De
natuurwetenschappelijke economie
der materiële Schepping”. Blijkens dezen
titel zit hij nog gevangen in een problematiek van
zoo-veel jaren geleden. En zoo-veel jaar geleden
was het óók al een booze tijd. Vooral als de voor-
of achterhoede-leiders van het natuurwetenschap-
pelijke leger hun „natuurwetenschappelijk” licht
wierpen over de wereld, die voor de geloovigen
— toen nog verstoken van een Paedagogisch Tijd-
schrift met een bezetter van een paedagogischen
katheder als hoofdredacteur — het werk-tooneel
was van den God der openbaring, den God van
vleeschwording en van wedergeboorte. En kijk,
nu komt daar in 1935 een late broeder uit de
achterhoede van dit feitelijk reeds verslagen en
verstrooid natuurwetenschappelijk leger de pa-
gina's vullen van het tijdschrift boven genoemd.
Het is een wetenschappelijke blamage naar het ons
lijkt. Maar tenslotte zullen we het daarover niet
hebben. Wel móeten we de vraag stellen, hoe staat
het toch met onze christelijke paedagogiek, wan-
neer langs „natuurwetenschappelijk-economischen”
weg ons hier wordt voorgerekend, dat Dezelfde,
tot Wien Thomas zeide: „Mijn Heer en mijn God”,
een niet-deug is? De professor-hoofdredacteur
van deze periodiek is natuurlijk meer dan een

brieven-besteller, die óók onchristelijke zotternijen
doorgeven moet naar de christelijke drukkerij eens
christelijken tijdschrifts? Hij ziet toch iets in
dat artikel?

Christus, een „niet-deug”.

Het zou een te lange wandeling worden, wilden
we den Antwerpschen auteur op den voet volgen,
teneinde alzoo er achter te komen, hoe hij tot
zijn meer ónt-stellende dan óntsteltende ontdek-
king gekomen is; de ontdekking, die zelfs een
christelijke redactie niet óntstelt, en die daarom
des te zekerder onze christelijke samenleving ónt-
stelt, ontwricht, in de war stuurt.

We zullen daarom slechts enkele dingen aan-
stippen.

• • •

Volgens den schrijver ligt aan „de schepping”
„ten grondslag” „een reeks wetten”, die „alle (?)
van mathematische natuur zijn”. Dit
laatste wil dan in zijn mond zeggen: „zij kumen
gemeten worden in de verschijnselen die hen voor
de menselijke waarneming vatbaar maken”. De
auteur vertrouwt de hier bedoelde meet-kunst
meer, dan ik de zijne of mijne. Niet alleen wat
„den aanvang”, doch ook wat „den voortgang”
betreft. Immers: „onze kennis over de voorwerpen
en de krachten, die op deze inwerken, kan maar
door cijfers in een gevorderde staat van vol-
ledigheid worden gebracht”. We zijn dus allemaal
rechtstreeks van de cijferlieden afhankelijk; en
van het rekenbord behoort daarom een behoorlijk
christen geen kwaad meer te zeggen. Immers:
„men leeft materiëel het best in eenklank (!) met
de natuurwetten. Het is bij gevolg aangewezen,
deze zo volledig mogelijk te bestuderen en te ver-
spreiden”. (Dit laatste schijnt heusch geen druk-
fout te zijn.) De schrijver wil dus nagaan, „aan
welke algemeene wetten” „de waar-
neembare bewegingsverschijnsels in
levende natuur” „gebonden liggen”.

Nu wil de schrijver ons en zichzelf bij dit onder-
zoek op weg helpen, door een „ontdekking” van
majoor Remy Brück. Gelijik men al dadelijk
bij lezing van den titel van het artikel ruikt, dat
een astronoom in de buurt is, zoo treedt deze ook
prompt-op-tijd, d.w.z. in de aanwijzing van het
uitgangspunt der redeneering van het artikel op.
Des majoor's ontdekking immers werd „verder
uitgewerkt door den astronoom Charles La-
grange”. (De majoor en de astronoom — wanneer
krijgen we onzen christelijken horoscoop-Dal-
meyer? We kunnen toch niet achterblijven?) —
De majoor en de astronoom dan hebben de „vol-
kerenwet” ontdekt. Het welk vast en zeker geen
geringe zaak is. Want „de geschiedenis der
mensheid in haar geheel wordt be-
heerst, van de vroegste tijden af tot
heden” (hé ja, dat staat ook in den Catechis-
muszondag over de kerk!) door een regel-
matig zich verplaatsend beschavings-
centrum, in de richting Oost-West”. Deze
beweging verloopt telkens in vijf perioden (vijf:
het GETAL treedt op!); vijf perioden zijn: de
constitutie, de praecoörganisatie, de organisatie,
de glans- en de vervalperiode. Waar num-
mer vijf optreedt, verbleekt de glans,
en zet het verval in.

In deze verschuiving van de overheerschende
„beschavingsidee” heeft men vaste materiële (!)
successieve centra. Het welk dan de hoofdsteden
zijn. Uit die gezegde hoofdsteden zendt immers
bewust idee (!) over de wereld haar gloed uit.

Lagrange, zijnde immers astronoom, berekende
voorts „precies”, hoe een „verschuifbare meridiaan”
der beschaving „met een bepaalde hoeksnelheid over
de evenaar glijdt”, en weet voorts heel precies, dat
die meridiaan „zich tijdens de Zondvloed op de
plaats van de pyramide van Gizeh bevindt” en
„tijdens het apogeum (glanstijdsperk) van het tiende
en laatste leidende volk — de Angel-saksers — op
Londen-Westminster — 2129, 56”. Dank voor deze
cijfers van het Paed. Tijdschrift, hoofdredacteur
een gereformeerd hoogleeraar. En als dit kraantje
wat al te veel water mocht spuiten, dan vragen
we, als 't zoo laat is, wel een anderen professor
om een gereformeerde verhandeling over Genesis-
Exodus, die dan den vloer kan dweilen. En sluit
vooral dat kraantje niet af: geen polemiekt!

Intusschen dwaal ik af van de meridiaan-theorie.
We citeerden daarnet een volzin, waarin het
woord „apogeum” optreedt. Dat is een griek-
sche term (meervoud: apogea), apo-geion. „Apo”
is: verwijderd van; „geion” komt van „aarde”;
het apogeum is dus een term uit de astrologie,
waarmee de plaats bedoeld wordt, waarin de maan
(of de zon) het verst van de aarde verwijderd is.
Overdrachtelijk bedoelt men er dus het hoogste-
(Zie vervolg op bladz. 60.)

1) De vergadering van de Kerk door den voormaligen
niet-deug Jezus Christus, — thans volgens de christelijke
paedagogen hun aller verhoogde Heer — geschiedt óók
„van den beginne der wereld tot aan het einde”. Als ik het
dus goed begrijp, is de geschiedenis der Kerk-vergadering
óók al gebonden aan de beschavings-geschiedenis. Ten-
zij men de Kerk barthiaansch opvatten wil. Het kan me
niet schelen, hoe eventueel de hoofdredacteur van dit tijd-
schrift deze puzzle zou oplossen, waarvoor zijn christelijk
tijdschrift ons plaatst. Ik weet alleen, dat hier alles op zijn
kop staat, en dat we onze scholen en hogescholen juist
hebben opgericht, om tegen dergelijke opvattingen een dam
op te werpen.

De groote afval of de groote aanval?

Ik was teruggekeerd van de vergadering eener
nuttige christelijke vereeniging. Een organisatie,
die oproept tot maatschappelijke arbeid in het
ambt der geloovigen. Die vergadering was zooals
vele vergaderingen tegenwoordig zijn. Sprekers
hadden staan betoogen tegen de gewillige ruggen
van vele onbezette stoelen. Te middernacht terug-
gekeerd in mijn woning, troostte ik mij met de
lectuur van eenige dagbladen. Onder de berich-
ten trof mijn aandacht, dat in een niet onver-
maarde stad, waar wel iets te doen moet zijn,
op één avond twee lezingen waren gehouden in
twee van de grootste kerkgebouwen over één-
zelfde onderwerp, namelijk: „De groote afval en de
komst van den Anti-christ”.

Ik laat die sprekers in hun waarde en ik laat die
onderwerpen in hun waarde. Ik signaleer slechts
het verschijnsel, dat in een stad waar wel wat
te doen is, maar de meeste christenmenschen
in een crapaud bij een radio zitten en hun
roeping in het ambt der geloovigen verzui-
men, eenige duizenden op één avond samen-
stroomden om van den grooten afval te hooren
spreken. Om over gezegden grooten afval de andere
avonden van de week in een crapaud na te medi-
teeren. Zie, ik dacht daarbij aan een predikant uit
den ouden tijd, die veel over leege kerken had te
klagen en die hierom aankondigde, dat hij den
a.s. Zondag mededeelingen zou doen op den kansel
over een nachtelijk bezoek van den duivel. Het
hielp, zoo gaat het verhaal voort, de kerk puidde
uit, de menschen werden omtrent platgedrukt in
het gedrang. Toen nam de predikant revanche.
Als ik van God hier spreek, dan komt hier nauw
een mensch in een geheele week — zoo ving hij
zijn predikatie aan. Maar zie, nu de duivel op het
tekstbriefje staat, zijt gij samengedromd! Zoo toont
gij dan wiens kroost gij zijt, naardien gij liever
hoort naar wat de duivel zegt, dan naar des
Heeren Woord!

Zoo kras zou ik het niet willen zeggen.

Maar wel zou ik vijf minuten tijdredenaar, vijf
minuten een groot man willen zijn! Vijf minuten
een groot tijdredenaar zijnde, zou ik tegen de men-
schen willen zeggen:

Ik predik u het Heden des Heeren!

Gij geeft toe aan den ouden drang om de komst
van den anti-christ te dateeren. Gij vergeet daarbij
dat de Heilige Schrift den anti-christ dateert in
het heden (1 Joh. 4:18) en dat ook onze vade-
ren den anti-christ gedateerd hebben in het heden.
En dat zij van dien anti-christ gewaagd hebben in
verband met het ambt der geloovigen, aangezien
Christus een eeuwig Koning is, dewelke zonder
onderdanen niet zijn kan. Die geloovigen hebben
niet vreesachtig noch nieuwsgierig te staan bij
het gordijn dat voor de verborgenheden hangt,
vragend als Saul: „Doe mij den anti-christ op-
komen!”, maar zij moeten het rijk van Jezus
Christus openbaren in de wereld ofschoon het
ware dat de magistraten en de plakaten der prin-
sen daartegen waren en de dood of eenige licha-
melijke straf daaraan hing. Voor hen was het stuk
van de Wederkomst van Christus geen nacht-
merrie, noch een sensatie, maar „zeer wensche-
lijk en troostrijk”. Zij hebben met groot verlangen
dien dag verwacht. Niet als de genadeslag op het
krimpand lijf van een geradbraakte wereld, maar
als de blijde oogstdag van den zaaier.

Ergo, menschen, wrijft den slaap eens uit uw
oogen!

Steekt de handen uit de mouwen.

Doet niet of gij allen honderd jaar wordt, maar
pakt aan!

Wordt trouwe kerkangangers.

Vervult uw plichten in het onderhoud van den
kerkediens!

Bezoekt de vergaderingen!

Ijvert voor de uitbreiding van Gods Kerk.

Voor den terugkeer van uw volk onder de or-
dinantiën van het Verbond.

Voor een christelijke maatschappij.

Als gij zoo in het ambt der geloovigen getrouw
wordt, moogt gij ook aan de komst van Christus
denken. Die komt om het Koninkrijk Gods op te
richten.

Als gij in deze eerste plichten getrouw zijt, mis-
schien zal uw Koning u de groote onderscheiding
geven, te lijden om Zijns Naams wil.

Misschien zal Hij tot u spreken: „Gij waart ge-
trouw in het kleine, gij hebt de vergaderingen
bezoekt, gij hebt meegestreden toen allen in een
crapaud lagen. Nu moogt gij voor Mij het schavot
beklimmen.

Maar anders, verbeeld u maar niets!

Alleen zij, die het Heden des Heeren be-
lijden, verwachten waarlijk de Toekomst des
Heeren!

N. B.